

	27.Ağu	3.Eyl	Değişim		27.Ağu	3.Eyl	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.458	1.469	% 0,7 ▲	EUR/USD	1,1793	1,1882	% 0,8 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	% 18,97	%18,40	-57 bp ▼	USD/TL	8,3434	8,3049	-% 0,5 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS Primi	368	366	-2 bp ▼	EUR/TL	9,8528	9,8856	% 0,3 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.273	1.316	% 3,4 ▲	Altın (USD/ons)	1.817	1.826	% 0,5 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	% 1,31	% 1,33	2 bp ▲	Petrol (USD/varil)	72,7	72,6	-% 0,1 ▼

bp: baz puan

Risk algısındaki düzelmeye devam ettiği geçtiğimiz hafta, küresel piyasalarda olumlu bir seyir izlendi. ABD’de tarım dışı istihdam Ağustos’ta beklentilerin oldukça altında artarak işgücü piyasasındaki toparlanmanın yavaşladığına işaret etti. Aynı dönemde Euro Alanı’nda yükselen enflasyon göstergeleri, enflasyonun geçici olup olmadığına ilişkin tartışmaları tekrar gündeme getirdi. Türkiye ekonomisi 2021’in 2. çeyreğinde düşük bazın etkisiyle yıllık bazda %21,7 büyüdü. Ağustos’ta aylık TÜFE enflasyonu beklentilerden hızlı artarken, imalat sanayi PMI salgına yönelik tedbirlerin gevşetilmesinin ardından sektördeki canlanmanın sürdüğüne işaret etti. Türkiye ekonomisinin temel büyüklüklerine ilişkin hedef ve politikaların yer aldığı 2022-2024 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program yayımlandı. Bu haftanın gündeminde küresel piyasalarda Avrupa Merkez Bankası’nın (ECB) toplantısı, yurt içinde Temmuz ayı işgücü istatistikleri öne çıkıyor.

ABD’de istihdam artışı yavaşladı.

ABD’de tarım dışı istihdam Ağustos’ta 235 bin kişi artarak 733 bin olan piyasa beklentilerinin oldukça altında kaldı. Bu dönemde, artan koronavirüs vaka sayılarının ekonomik faaliyet üzerindeki olumsuz etkisinin işgücü piyasasına da yansdığı izlendi. Vaka sayılarındaki artışın devam etmesi durumunda, önümüzdeki dönemde başta hizmetler sektörü olmak üzere istihdamda görece bir yavaşlama yaşanabileceği düşünülüyor. Diğer taraftan, yaklaşık son 1,5 yılın en düşük seviyesinde gerçekleşen haftalık işsizlik maaşı başvuruları ile tarım dışı istihdam istatistikleri içinde yer alan ve artış trendini koruyan ortalama saatlik ücretlere ilişkin veriler, ivme kaybına rağmen işgücü piyasasının güçlü seyrini koruduğuna işaret etti. Ağustos’ta beklentileri aşarak 59,9’a yükselen ISM imalat PMI verisi de ekonomik aktivitenin seyrine ve sanayi sektörü istihdamına ilişkin pozitif sinyaller verdi.

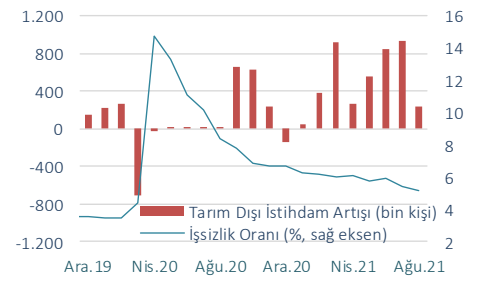
Euro Alanı’nda TÜFE son 10 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşti.

Euro Alanı’nda TÜFE Ağustos’ta yıllık bazda %3 artarak son 10 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Piyasa beklentisi bu dönemde tüketici enflasyonunun %2,7 oranında artacağı yönündeydi. Aynı dönemde enflasyondaki aylık artış da beklentilerin üzerinde gerçekleşerek %0,4 oldu. Pandemi kaynaklı kısıtlamaların hafifletilmesiyle harekete geçen talep ve özellikle hizmetler sektöründe oluşan maliyet baskısının enflasyondaki hızlı artışta etkili olduğu gözlemlendi. Bölgede Temmuz’da aylık ÜFE artışı da %2,3 ile tahminlerin üzerinde gerçekleşti. Enflasyon verilerinin açıklanmasının ardından konuşan ECB Yönetim Konseyi Üyesi Stournaras, enflasyondaki artışın geçici nitelikte olduğunu dile getirdi. Üyelerden Holzmann ise ECB’nin pandemi teşviklerini azaltmaya yönelik görüşmeleri başlatması gerektiğini vurguladı. Almanya Merkez Bankası Başkanı Jens Weidmann da hızlı enflasyon riskinin dikkate alınması gerektiğini belirtti.

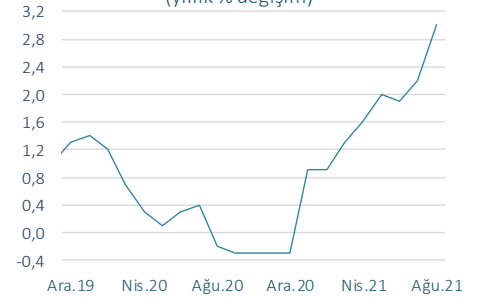
Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte %21,7 büyüdü.

Türkiye ekonomisi zincirleşmiş hacim endeksine göre 2021 yılının 2. çeyreğinde düşük baz etkisiyle piyasa öngörülerine paralel olarak yıllık bazda %21,7 büyüdü. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler ise ikinci çeyrekte iktisadi faaliyetteki artışın bir önceki çeyreğe göre ivme kaybettiğini gösterdi. Yılın ilk çeyreğinde çeyreklik bazda %2,2 genişleyen Türkiye ekonomisi, 2. çeyrekte %0,9 oranında büyüdü. Zincirleşmiş hacim endeksine göre, tüketim harcamalarının büyümeye katkısı yılın ikinci çeyreğinde 14,4 puan düzeyinde

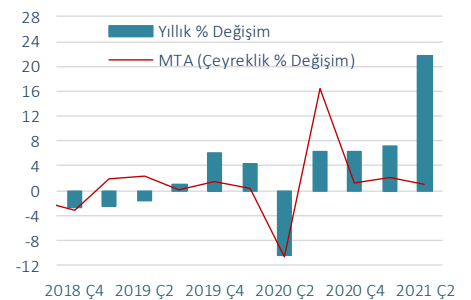
ABD’de İşgücü Verileri

Euro Alanı TÜFE Enflasyonu (yıllık % değişim)

GSYH Büyüme (%)

Kaynak: Datastream

gerçekleşirken, ihracattaki güçlü performans da büyümeye 10,8 puan katkı sağladı. Sektörler bazında incelendiğinde hizmetler sektörünün yılın ikinci çeyreğinde büyümeye 12,9 puan ile en fazla katkısı sağlayan sektör olduğu görüldü. Yılın ilk yarısında %14,3 ile hızlı bir büyüme kaydeden Türkiye ekonomisinin ikinci yarıda yüksek bazın da etkisiyle ılımlı bir büyüme sergilemesi bekleniyor ([Ekonomik Büyüme raporumuz](#)).

İmalat PMI Ağustos'ta da yükselişini sürdürdü.

Yurt içinde imalat sanayii PMI verisi Ağustos'ta 54,1 değerini alarak salgın tedbirlerinin gevşetilmesinin ardından sektördeki canlanmanın sürdüğüne işaret etti. Bu gelişimde, talep koşullarındaki iyileşme ve yeni ihracat siparişlerinde kaydedilen hızlı artış etkili oldu. Sanayi sektöründeki olumlu görünüm paralelinde istihdamda son 7 ayın en hızlı artışı kaydedildi. Öte yandan, tedarik zincirlerindeki gecikmeler üretim faaliyetlerini olumsuz etkilemeye devam etti. Sektörler bazında incelendiğinde, hesaplama dâhil edilen 10 sektörün 9'unda PMI değerinin eşik seviyenin üzerinde gerçekleştiği ve en yüksek performans artışlarının kara ve deniz taşıtları, makine ve metal ürünler ile tekstil sektörlerinde kaydedildiği izlendi.

TÜFE enflasyonu Ağustos'ta beklentilerin üzerinde gerçekleşti.

Yurt içinde TÜFE Ağustos'ta aylık bazda %1,12 artarak %0,6 olan piyasa beklentilerini aştı. Bu dönemde yıllık TÜFE de %19,25 seviyesine yükselerek, %19 düzeyinde bulunan politika faizinin üzerine çıktı. Fiyatların bir önceki aya kıyasla %3,18 ile en hızlı arttığı grup olan gıda ve alkolsüz içecekler, aylık TÜFE enflasyonunu 84 baz puan ile en fazla yukarı çeken grup oldu. Bu dönemde üretici fiyatları enflasyonu da yükselişini sürdürdü. Yi-TÜFE aylık bazda %2,77, yıllık bazda %45,52 oranında artış kaydetti. Son dönemde gıda fiyatlarının yüksek seyri ve yıl geneline ilişkin yukarı yönlü revize edilen büyüme tahminleri, enflasyon üzerinde yukarı yönlü baskının sürebileceğine işaret ediyor ([Enflasyon Gelişmeleri raporumuz](#)).

2022-2024 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program yayımlandı.

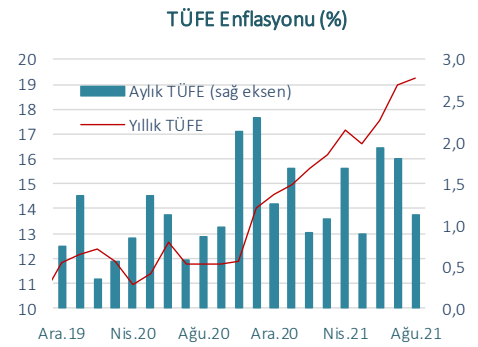
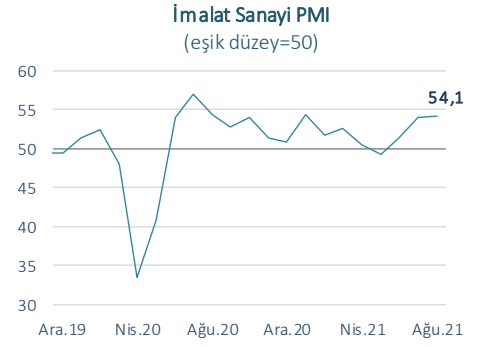
Türkiye ekonomisinin temel büyüklüklerine ilişkin hedef ve politikaların yer aldığı 2022-2024 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program, 5 Eylül 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Programa göre, 2021'de %9 oranında büyümesi beklenen Türkiye ekonomisi için 2022 yılı büyüme tahmini %5 olurken, söz konusu oran 2023 ve 2024 için %5,5 olarak belirlendi. 2021 yılsonunda %16,2 düzeyinde gerçekleşmesi beklenen TÜFE'ye ilişkin tahminler ise 2022-2024 yılları için sırasıyla %9,8, %8 ve %7,6 oldu. Öte yandan, cari açığın GSYH'ye oranının 2022'de %2,2 seviyesinde gerçekleşmesinin ardından, 2023'te %1,5'e ve 2024'te %1'e gerileyeceği öngörülüyor. Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, OVP ile ilgili değerlendirmesinde, özel sektör öncülüğünde gerçekleşecek dayanıklı bir büyüme için makroekonomik istikrarı güçlendireceklerini ifade etti.

Finansal piyasalar...

Fed Başkanı Powell'ın bir önceki hafta Jackson Hole konferansında yaptığı konuşmanın risk iştahına olumlu yansımaları, geçtiğimiz hafta genelinde etkili olmaya devam etti. Küresel borsa endeksleri yükselirken, ABD doları önemli para birimleri karşısında geriledi.

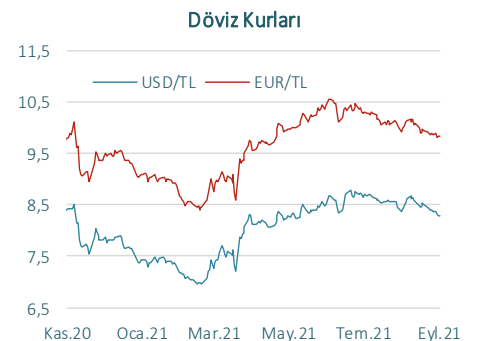
BIST-100 endeksi %0,7 yükselerek haftayı 1.469 puandan tamamladı. Doların uluslararası piyasadaki değer kaybının etkisiyle USD/TL %0,5 düşüşle 8,30 seviyesine geriledi.

Bu hafta küresel piyasaların gündeminde Avrupa Merkez Bankası (ECB) toplantısının yanı sıra ABD'de ve Çin'de Ağustos ayına ilişkin açıklanacak enflasyon verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise Temmuz ayı işgücü istatistikleri takip edilecek.

Orta Vadeli Program Tahminleri (%)		
	2021 (GT)	2022 (P)
GSYH Büyümesi	9,0	5,0
İşsizlik Oranı	12,6	12,0
Dış Ticaret Dengesi*	-47,0	-51,8
Cari İşlemler Dengesi/GSYH	-2,6	-2,2
TÜFE (yıl sonu)	16,2	9,8

(*) milyar USD, (GT) Gerçekleşme Tahmini, (P) Program

Kaynak: Datastream, IHS Markit, TÜİK, T.C. Resmi Gazete

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
6 Eylül	Euro Alanı Sentix Güven Endeksi	Eylül	19,6 (G)	22,2
	TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	Ağustos		61,31
7 Eylül	TR Hazine Nakit Dengesi	Ağustos	-	-67,9 mlyr TL
	Euro Alanı GSYH Büyüme, revizyon, yıllık	Ç2	%13,6	%13,6
9 Eylül	Çin Dış Ticaret Dengesi	Ağustos	51,1 mlyr USD	56,6 mlyr USD
	ECB Toplantısı	Ağustos	-	-
	Çin Tüketici Fiyat Enflasyonu, yıllık	Ağustos	%1,0	%1,0
10 Eylül	TR İşsizlik Oranı	Temmuz	-	%10,6
	ABD Üretici Fiyat Enflasyonu, aylık	Ağustos	%0,6	%1,0

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü ve Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Şat Sezgin
Müdür Yardımcısı
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İrem Turan Taş
Uzman Yardımcısı
irem.turan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.